

KATKA JANÍKOVÁ (20)

BEZ NOHY MŮŽU JET I NA KONI

V patnácti přišla kvůli rakovině o nohu. To jí ale nebrání užívat si života, včetně oblíbeného rajtování a tancování.

TEXT: ŠÁRKA SCHMIDTOVÁ

Od mala ji lákal svět módy, ráda kreslila, vymýšlela si různé kreace a samozřejmě je zkoušela sama na sobě. Nikoho proto nepřekvapilo, že se Katka bez problémů dostala na oděvní školu. Bezstarostný život dospívající slečny ale narušila vážná nemoc.

Když bylo Katce čtrnáct, začala ji bolet noha. „Bolest přetrvávala, a tak jsem šla ke svému lékaři, který mě poslal na ortopedii. Tam jsem se dozvěděla, že jsem se nejspíš, i když jsem si toho nebyla vědoma, uhodila a že za pár dní bolest zmizí. Jenže ona nepřešla, a tak jsem po pár týdnech k lékařům vracela. Tentokrát mě dostal do rukou chirurg, jeho diagnóza zněla: „Jsi ve vývinu, rychle rosteš, to bude tím.“ Katce to sice přišlo absurdní, ale spolu s maminkou verdikt přijaly a doufaly, že se všechno srovná. Jenže potíže se naopak zhoršovaly.

Na doporučení lékaře Katka dva měsíce necvičila, a když se následně rozeběhla, místo kolene měla „gumu“ a neudělala

ani krok. A tak přišel na řadu třetí lékař, který Katku konečně poslal na odborné vyšetření do nemocnice v pražském Motole. Tam se bohužel ukázalo, že Katka má v kolenu zhoubný nádor. „Něco takového patnáctiletého člověka, protože anabáze s bolestí kolene se táhla téměř rok, nenapadne. Zhoubný nádor v kolenu? Kde se tam vzal? Nic takového u nás v rodině nikdy nebylo!“ Štěstím v neštěstí ovšem bylo, že se Katky v Motole ujala dětská onkoložka MUDr. Lucie Cingrošová.

JAK NA JINÉ PLANETĚ

MUDr. Cingrošová nejprve Katce a její mamince vysvětlila, jak bude vypadat léčba. V úvahu připadala chemoterapie, po níž bylo třeba udělat novou biopsii a zjistit, jestli je léčba úspěšná. „Paní doktorka přiznala, že netuší, jak dlouho to bude trvat, a že, pokud chemoterapii přežije víc než 30% rakovinných buněk, přijdu kvůli nebezpečí metastáz o nohu. To jsem si samozřejmě vůbec nepřipouštěla, stejně jako jsem brala pobyt v nemocnici

včetně velice nepříjemných chemoterapií jako výlet na jinou planetu.“

Katka s dojetím vzpomíná na to, že měla možnost během těch dlouhých měsíců vidět spoustu nemocných dětí, včetně miminek. Bylo to velice smutné, ale na druhou stranu dnes už ví, že víc než 80% malých pacientů se vyléčí úplně.

I když ona sama chemoterapii po tělesné stránce snášela velice špatně, první tři měsíce byla plná optimismu. „Do nemocnice jsem nastoupila v květnu, radovala jsem se, že mě přijali na střední školu, kterou jsem si vysnila, a byla jsem přesvědčena, že v září na ni v klidu nastoupím. Kdo by tušil, že se budu léčit víc než rok...“ Ukázalo se totiž, že léčba nezabírá, a amputace nohy se stala nezbytnou. „Moje první reakce byla, že ji nedám. Cože?! Noha pryč? Na to zapomeňte! Neuměla jsem si představit, že se už nerozeběhnu, nepojedu na koni, nezatančím si, že přijdu o kus sebe sama. Bylo mi patnáct let! Milovala jsem taky vysoké podpatky, kterými jsem si kompenzovala svoji výšku 155 centimetrů, nechtěla jsem se jich vzdát.“

Velkou oporou Katce byla rodina, paní doktorka a taky Iduš, holka, se kterou se potkala na onkologii hned první den. „Měla nádor na nose, což je snad ještě větší kuriozita než moje koleno. Jí ale nos zůstal, zatímco já svoji nohu odevzdala. S Iduš se pořád kamarádíme, navštěvujeme se, někdy u sebe přespáváme a jsme rády, že jsme obě už v pořádku.“

NOVÝ ŽIVOT

Když se po amputaci probírala, měla prý pocit, jako by taková byla odjakživa, jako by jí ani nic nescházelo. Ani fantomovou bolest, o které se hodně mluví a na kterou se jí kdekdo ptal, neměla. „V téhle době mi ale už do smíchu nebylo, nešlo totiž jen o amputaci, ale čekaly mě další měsíce s novou chemoterapií...“ Po ní se učila chodit o berlích, jezdit na vozíku, cvičit. A pak nastoupila na rehabilitaci do Kladruhu.

Dnes je Katka zase plná optimismu, naučila se se svým handicapem žít. Ale snadné to není. Problémem je třeba protéza – s první, kterou dostala, nemohla chodit ani do schodů. Dnes už má lepší, i když žádná sláva to také není. „Když jsem u vody, musím si ji odepnout, abych ji neutopila. Vrátila jsem se i k jízdě na koni, ale i tehdy musím rajtovat bez protézy.“ Katku proto mrzí, že ke kvalitní biometrické protéze se jen tak nedostane. Taková, se kterou se dá kvalitně žít, stojí přes milion korun.

FOTO: ARCHIV KATKA JANÍKOVÁ

DVA ROKY PO LÉČBĚ
Katka před svou fotografií, která byla součástí výstavy pořádané projektem Můj nový život

BYLO MI PATNÁCT A NECHTĚLA JSEM SE VZDÁT PODPATKŮ, KTERÝMI JSEM DOHÁNĚLA VÝŠKU

KDYŽ SE CHCE, JDE VŠECHNO
Když se dozvěděla, že přijde o nohu, myslela si, že je s ježděním na koních konec. Nakonec se ale do sedla vrátila!

Katka se také zapojila do projektu Můj nový život, který vymyslela její šťastná hvězda, MUDr. Lucie Cingrošová. „Prostřednictvím projektu podporuje děti, které onemocněly rakovinou, chce jim poděkovat za to, jak jsou statečné. Také nabádá k tomu, aby rodiče nic

nezanedbávali. I ona se totiž setkala s pacienty, se kterými rodiče měsíce běhali marně po doktorech, a nikoho nenapadlo, že by mohlo jít o zhoubný nádor,“ vysvětluje Katka. Původním záměrem projektu Můj nový život bylo ukázat onkologicky nemocné děti v novém, pozitivním světle a změnit tak všeobecné povědomí, že práce s nimi patří k velmi depresivním a většinou beznadějným aktivitám. To se povedlo, dopad mnohonásobně překročil původní záměr. Projekt je samozřejmě adresován i samotným pacientům a jejich rodinám. Pro děti se organizují zábavné akce a programy, které jim pomáhají najít sílu k boji s vážnou nemocí a umožňují rozptýlení od nemocničního prostředí. Jejich rodičům pak dává možnost se potkávat a uvědomit si, že v podobné situaci nejsou sami. ■